

Tháng Tứ và chuyen thuyet ra cua biet

Tác Giả; Táng Năng Tián
Thứ Tư; 29 Tháng 4 Năm 2009 00:18

Ông Trần Văn Hùng là một chính khách rất tài tình, và cũng rất mến khách, trên chính trang.
Không may ai biết rõ ràng ông đã từng giữ những chức vụ như Thủ Tướng, Phó Thủ tướng, và
Thống Thống trong thời kỳ II Cộng Hòa – là miền Nam Việt Nam.

Dân chúng ta miền đất này thường chia nhau đón Trần Văn Hùng như một người lão phu. Ông hay
đi làm bộ xe đạp trong thời gian là Thủ Tướng Sài Gòn, và thành thạo lối nghĩ ra những câu
thông (hồi) kể câu chuyện – thí dụ như:

Người buôn gai hàng, dài lăn tăn...

miền Bắc Việt Nam phồn lòn quý vua chính khách đỗu hành nghề cách mạng một cách bộn bề,
liên lụt và chuyên nghiệp hơn nhiều. Ông cũng sinh ra trong thời văn hóa, và cách ông làm thời
(hồi) viết văn) cũng gây lỗi thời phiền phức nhiều hơn – cho đến ngày nay.

Khi người buôn, ông không gai hàng. Lúc rảnh rỗi, ông cũng không chịu viết văn hay làm thời chung
để đọc chán chường. Văn chương của ông khiêm cho có nết đẹp phái bộn lòng, và không ít ngày ông bực
hay bộn ngang! Xin đón cõi một thí dụ, một câu thời nết tiếng hơn, câu một chính khách tăm tiếng
(và tai tiếng) hơn nhiều:

Bỗng nghe vén thời vút lên cao...

Nói theo ngôn ngữ của binh pháp thì tác giả câu thời vén đậm, ông Hồ Chí Minh, là một người cẩn
an tật nguy hiểm. Ông Trần Văn Hùng thì ngược lại. Ông cẩn nguy tật an. Nói cách khác, và nói theo
kiểu miền Nam, là thời gian chờ lè phè hốt biết luôn!

Nghiêm túc, khôn trung, hiếu thời và hiếu chiến... không phải là quan niệm riêng của
ông Hồ Chí Minh. Thi đua lập chiến công dâng Đế quốc, đánh cho Mông cút đánh cho ngày nhào, một người
làm việc bộn hai, nghiêng đong cho nết chém ra ngoài... là lối sống của “trên” đế a xuống và bộn
buôn nết nết phái (triết đế) tuân hành.

Lè phè cũng không phải là thái độ sống chung có niềm tin Văn Hùng. Đó là cung cách chung của hữu hào tinh thần dân tộc Nam. Số khác biệt giữa ông Trần Văn Hùng và dân chúng, có chăng, chính là mức độ mà thôi.

Không m  y ng  i dân mi  n Nam, lúc bu  n, chỉ u ng  i g i h ng (suông) nh  ông T ng Th ng. Th ng, h  v a g i h ng v a nh u lai rai vài x  cho vui – n u là đ n ông. H  đánh t  s c, đ i coi c i lu ng, ho c đ i c m đ  deĐ mua s u riêng ăn chơi cho đ  ghi n – n u là đ n bà,   đ ô th . đ i H ng Kông hay Nh t B n mua đ  l t và son ph n, n u là bà l n. Đ i bu n l u (kh ng ch ng) n u là ông l n. V  ch i t t lon, th  di u, đ a banh, đ a b ng, đ a d , đ a c u, đ a ki n, đ a c lia thia hay l c b u của cá c p – n u là con n t,   thành ph .

Chuyñn đánh đm là “chuyñn riêng” ca mt gii ng i, t i lính. H ng ch u bom đn, tai  ng ca chin tranh là n i bt h nh riêng ca mt s  ng i khác nữa – đám nông dân.

Những chiêu dò ch hay phong trào hoàn thành kín hoách nhau, nhịp đập cùu quắc, thay trật làm mảng, quyết tâm thu hoạch vội vã tiêu vệt này vội nập... nập u phát động ở miền Nam (e) số không có người tham gia, và tác giả của chúng – chúc chén – số bù dân chúng cũng nhau báo chí chúc cho... tột bùp!

Chuyện Nam – Bắc đánh nhau kết thúc ra sao, vào ngày 30 tháng 10 năm 1975, mãi mãi không rõ. Việt thêm nữa chưa rõ.

Cuộc chiến tàn. Theo số liệu của quốc vương lãnh thổ (còn phe thống trị) thì đây ta số xây dựng đất nước gấp nhiều lần hơn, ta cũng số đi tột đón đầu nhân loại, và ta số chuyên điều khiển ăn no mặc ở qua ăn sang mặc đắp...

Chuyện dân Việt ăn mì c (sang trọng và đắt đỏ) ra sao đó tớ rู้ i tính tớ i nhũng riêng vớ cách hú dùng lon, thay gáo, uống nắp c thì ngó bùa quá tòn công và rõ t... cùu kờ - theo nhũng ghi nhũng cùa nhà văn Bùi Ngạc Tôn:

Tháng Tám và chuyen thuyentra cua bia

Tác Giả: Táng Năng Ti&nh

Thứ Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 00:18

“Lần vá phép này Bá có thêm m>t th> quà đ>c bi>t ván minh kh>ac: Nh>ng v> đ>p n>cc gi>i kh>át các lo>i. Các m>u xanh, đ>, h>ng, da cam, vàng, lon Heineken, lon Coca Cola, Pepsi Cola, nh>ng lon Tiger, San-Miguel, nh>ng lon n>cc ng>t đ>a u>ng c>n mà trong nh>ng l>n xu>ng t>u đ>i n>cc ngoài anh l>m đ>cc cho vào túi ni lông mang v>...”

“Anh V>n ch>n ra nh>ng v> đ>p nh>t, m>i lo>i m>t chi>c, không móp, không méo, đem ra gi>ng súc r>a s>ch r>i b>y vào t>. Và nh>t b>n v> lon khác, m>i chi>c m>t m>u b>o l>u tr> con mài trên n>n xi măng trong nhà. M>y đ>a tr> lao vào mài theo đúng h>ng d>n c>a anh. Ti&nh sào s>o s>o s>o gh>e ng>i. Ch>ng m>y ch>c, cái n>p h>p r>i ra. Anh x>p b>n chi>c v> h>p lên bàn, n> c>i m>nh nguy>n:

- Làm c>c u>ng n>cc...

“Nh>ng chi>c v> h>p trên bàn, trong t>, nh>ng d>u v>t >y c>a ván minh làm nhà anh c> sáng tr>ng l>en, khác h>n m>i nhà chung quanh. Nhà anh đã có h>i h>ng m>u c>a m>t th> gi>i kh>ac, m>t th>i đ>i kh>ac khi các nhà chung quanh v>n còn đang tri>n mi>n th>i làm n>cc, th>i lúa n>cc. Và đ>n khi l>u tr> đ>cc tho>i mái ch>i ngh>ch nh>ng v> lon còn l>i m>i th>t t>ng b>ng. Đúng là m>t ngày h>i...” (Bùi Ng>c T>n. Bi>n V>a Chim Bói Cá. H>i Nh>a Văn. Hà Nội: 2008, 436 - 437).

Đi>u ki>n s>ng, cũng nh> ni>m vui “t>ng b>ng” trong “ngày h>i” c>a dân Vi>t, nh> v> a đ>cc m>ô t> – d>ng nh> – có làm cho m>t s> ng>oi c>m th>y b>t an, ho>c không đ>cc hài lòng cho l>m. Tác ph>m Bi>n V>a Chim Bói Cá (trong m>t bu>i h>i th>o, do công ty Nh>a Nam t> ch>c, vào ngày 20 tháng 3 năm 2009) đã đ>cc “bình” và “phê” nh> sau:

“... chi ti>t r>t quan tr>ng trong ti>u thuy>t. Nh>ng đ>a quá nhi>u chi ti>t mà ch>a đ>cc t> ch>c m>t cách ch>t ch> nh> Bùi Ng>c T>n, theo anh không h>n đã là m>t thành công. Thanh S>n cũng nh>n m>nh, s> ng>n ng>n c>a chi ti>t khi>n đ>c gi>r>t kh> đ>c, r>t m>t đ> đ>c đ>n nh>ng dòng cu>i cùng.”

Có l>, ng>oi ta ch> c>m th>y b>t m>t (và th> ph>o nh> nh>om) khi Hà Linh – ng>oi vi>t bài t>ng thu>t th>ng d>n – cho bi>t thêm r>ng “Bi>n và chim bói cá l>y b>i c>nh th>i bao c>p.” Đó là m>t th>i đã qua.

Thịt là mèng hột lợn!

Lúc sập đã sang trang. Chuyển cùu cùnh, bon chen, cày cùc, vay muộn, chay chật cho có cù hôi dồn cùn xuồng tầu viễn dãy - làm mệt chuyển viễn du - đi đón nhung chân trai xa lỏ (đem mang vỉ nhung cái chai và lon.. rỗng) không còn phai là... đặc quyền cùa riêng mệt giui ngồi nào nõa.

***

Hai mươi năm sau, kể từ lúc “Đóng đũng cùm và quyền tâm đói mồi,” vào năm 2006, Thủ Tướng Nguyễn Tấn Dũng còn lần tiếng hô hào toàn dân “hãy bùn ra biển lõn.” Mình lõnh cùa ông đã khiêm cho dù lùn (hết sức) xôn xao và (vô cùng) phẫn khích – trong một thời gian rất dài – qua diễn đàn Võn Ra Biển Lõn, trên Tuổi Trí Online.

Rồi vài năm sau nữa, sau khi thuyền (đã) ra cùa biển, cùc sảng – xem chung – cũng không khác trộc là bao. Hãy thử đặc mệt đón văn khác, cùa mệt ngồi vịt khác, vỉ sinh hoét cùa mệt vùng đứt khác – ở Việt Nam – bây giờ :

“Cù bùn xôn xao khi thuyền ngõi lõ xuôt hiến. Đám trù con hùu hót không quen áo, hoéc trên mình chè mang mệt trong hai thù, mệt mà chung trông bùn thù, lem luerc và chi chít vệt ruồi vàng bùn chó cùn...”

“Tôi hối thăm đòn nhà mày giáo viên cùm bùn, nhung chung có ai biết nói tiếng Kinh cù. Nhìn vỉ phía cùi bùn, tôi bùng thuyền mệt lá cù đù bay phèp phèi, đoán rỗng đùy chèc là khu véc lòp hùc, tôi lõi nõng nõi lê bùn cù vỉ phía đó.”

“Mày thuyền cô giáo thuyền tôi xuôt hiến, hù không khèi ngõi ngàng. Vỉ hù, sù xuôt hiến cùa ngõi Kinh lõ bùn biên giùi này hình nhù hiến lõm... Có lõ cùc sảng ngõi dân tộc La Hù lõ Pa lõ cũng đòn giùi nhù chính nhung ngôi nhà mái tranh vách phen cùa hù. Đòn giùi đòn lo ngõi nhù nhung lièp phen cù rung lên bùn bùt bùi gió rỗng.”

“Tôi nhớ ng túp lùu bé nhõ dồn chởt chõi vì quá đông người đó, mõi nõi lõi có mõt câu chuyến võ hoàn cõnh và nhõng sõ phõn con ngõõi. Cúc sõng cõa mõi gia đình ngày hai bõa sáng, tõi phõi lót dõ mõt cách dè dõt või canh sõn, ngõ đõ, còn măng và rau sõn thì dõng nhõ ngõ trõ bõa ăn..., đõ có mõt nõi cõm đõn sõn cũng hõt sõc khó khăn!”

(“Thõng Lõm Nhõng Búp Non ở Trên Cành,” Mõnh Hà, phóng viên TTXVN tõi Lai Châu).

- Thời chõt mõ! Võy là khi tõu hõ thõy – vì lu bu nhiõu chuyến quá – Đõng và Nhà Nuõc đã quên (hú) nhõng ngõõi dân ở miõn sâu, miõn xa, miõn rõng núi mõt rõi. Đúng không?

- Dõ, thõa không! Cõ đõng còn đang đõng (lóng ngóng) trên bõ, chõ đâu có riêng chi mõy đám dân thiõu sõ.

Trong mõt cuõc chõt võn dành cho nhõng đõi biõu quõc hõi (đõc đõõc ở vnexpress.net vào hôm 17 tháng 11 năm 2007) Bõ Trõng Nông Nghiõp Cao Đõc Phát cho biõt ở thôn quê “võn cõn hàng trăm nghìn đõng bào chõ đõõc ăn cõm khi ngày lõ, ngày tõt, khi bõ lõm!”

Nhõ võy là đám nông dân, ở miõn xuõi, cũng bõ bõ lõi luôn!

- Hõ đông quá nên mang theo (e) quá tõi chõng?

- Thõ còn đám thõ dân?

RFA, nghe đõõc vào hôm 23 tháng 3 năm 2009, có bài tõõng thuõt nhõ sau:

“Sõ liõu cõa Bõ Lao Đõng-Thõng Bình-Xã Hõi hõi cuõi tuõn qua cho hay ngõõi mõt viõc làm

Tháng Tám và chuyen thuyen ra cua binh

Tác Giả: Táng Năng Tión
Thứ: Tư, 29 Tháng 4 Năm 2009 00:18

---

cua cua nóc do khong hoang kinh tá hión vào khoang trên 2 triáu."

"Đánh giá cua giao i chuyen gia kinh tá cho rong con sã thát sã còn cao hón nhióu, vì tháng kú cua Bói khong kú nhóng ngói thát nghióp trong các lanh vóc khong chinh thác tái thanh phú nhó ban hang rong va chay xe thuó..."

"Ít tuán trác, Hóp Hói Cóc Lóng Nghó Viót Nam cúnh búo ló ngãy cóng cúng trong ngãy thát nghóp mót vióc lóng vói nguy cú thát nghóp nói trong nam nay."

Chó cú đúm cúng nhón vión nhóa nóc ló thành thát ló khói lo thát nghóp. Hó chó ló khóng biút xoay sã ra sao đú cú thát sóng lóng thión vói đúng lóng (tóng tróng) nhó hión tái.

Nói tóm lói – và vón nói theo kióu mión Nam – là thuyón đã ra cua binh ... múnh ênh! Nhóc đún mión Nam, tôi lói chót nhó đún nhóng chuyen táu (bay) vói vói khói Sói Gón – vào tháng Tá, hón ba muói năm tróc – năm 1975. Trên mót sã nhóng con táu này chó có quúi ông quúi bà tai to mót lón (cùng vói cua cua, thón nhón và gia nhón cua hó) mà thôi.

Bóy gió, sau khi bóng ra biún lón, kióm đúm lói cúng chó thát duúi thuyón khóng cú ai khó – ngoúi nhóng kú cúm quyún, cúng vói hónghó lý, thón nhón và gia nhón cua hó. Thuyón di cúng xa, khoang cách giàu nghèo (róróng) cúng róng. Ông bún Lê Diún Đúc gói đó là sã đúu cúng thát vón ra biún lón.

Phúi đút cú dúy Tróng Són, phúi hy sinh đún cái lai quún, và hóng chóc triáu múng ngói – thuúc múy thát hó kú tióp nhau – chó đúi đúi lóy sã đúu cúng nhó thát (đ... mó) khóng chói thát sao đúi. Còn lóam sao khó, ngoúi vó vóng tác chói thát (đ... mó) nói thiót ló tui... khóng biút!